

ΟΔΗΓΙΕΣ

Καλώς ορίσατε στην Ελλάδα

Version 2.0 | 12th December 2017

Αυτό το εργασία χορηγείται με άδεια [Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

VINCE | Validation for inclusion of new citizens in Europe

580329-EPP-1-2016-1-BE-EPPKA3-IP1-SOC-IN

Project coordinated by [eucen](http://eucen.eu) | vince@eucen.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Εισαγωγή

Αυτές οι οδηγίες στοχεύουν στο να υποστηρίξουν επαγγελματίες στην ανώτερη εκπαίδευση που ασχολούνται στα ιδρυματά τους με αιτήσεις από πρόσφυγες ή μετανάστες οι οποίοι θα επιθυμούσαν να ξεκινήσουν ή να συνεχίσουν την ανώτερη εκπαίδευσή τους.

Ερωτήματα σχετικά με τη διαβίωση **σε αυτή τη χώρα**, όπου πρόσφυγες και μετανάστες συχνά ρωτούνται έχουν διατυπωθεί και έχουν προβλεφθεί οι απαντήσεις. Υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες συχνών ερωτήσεων (FAQs):

- **Γενικές πληροφορίες για αυτή τη χώρα**
- **Συνθήκες για τους πρόσφυγες κατά τη διάρκεια και μετά την αναζήτηση ασύλου**
- **Σχολικό και Εκπαιδευτικό Σύστημα**
- **Συστήματα μεταφορών, εργασίας και υγείας**

Όλα τα ερωτήματα έχουν απαντηθεί με επισκόπηση, υπερσυνδέσμους σε ιστοσελίδες για περισσότερες λεπτομέρειες και πηγές. Οι επαγγελματίες Α.Ε. μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις ερωτήσεις και απαντήσεις the questions and answers, καταλλήλως, αλλά μπορούν εάν επιθυμούν να προσαρμόσουν την απάντηση στο αντίστοιχο εκπαιδευτικό τους ίδρυμα.

Γενικές πληροφορίες για αυτή τη χώρα

Για τους νεοεισερχόμενους, είναι σημαντικό να κατανοήσουν γρήγορα κάποιες βασικές γνώσεις της νέας χώρας; Πώς βρίσκω τον τρόπο να επιβιώσω σε αυτή τη χώρα, για τον εαυτό μου και ίσως και για την οικογενειά μου; Πολλά πρακτικά ζητήματα θα πρέπει να αντιμετωπιστούν, όπως οι μετακινήσεις στη χώρα, να ξεκινήσουν όπως οι νέοι πολίτες σε μία νέα χώρα που αναζητούν εργασία ή θέλουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.

Τα παρακάτω links που προτείνονται, αντιστοιχούν σε γεγονότα και νούμερα που θα βοηθήσουν το νεοεισερχόμενο να πάρει μια πρώτη εικόνα της χώρας και εύκολη πρόσβαση σε γενικές πληροφορίες.

Γενικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες για τα εξής θέματα: Μέγεθος και πληθυσμός/δημογραφία και υποδομές.

Για στατιστικά στοιχεία της κάθε χώρας:

Δανία: <http://denmark.dk/en/quick-facts/facts/>

Γερμανία: <https://www.german-way.com/history-and-culture/germany/germany-facts-and-figures/>

Ολλανδία: <https://www.holland.com/global/tourism/information/facts-and-figures.htm>

Αυστρία: <http://www.austria.org/overview/>

Ουγγαρία: <http://www.everyculture.com/Ge-It/Hungary.html>

Ουγγαρία: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/hu.html>

Ουγγαρία: <https://www.oecd.org/statistics/Better-Life-Initiative-country-note-Hungary.pdf>

Σλοβενία: <https://www.thinkslovenia.com/info-activities/slovenia-facts-figures>

Νορβηγία: <https://www.virke.no/en/about-virke/international-trade/facts--figures-norway/>

Ελλάδα: <http://www.statistics.gr/el/home>

E: Ποιές είναι οι βασικές πανεπιστημιακές πόλεις αυτής της χώρας;

A: Γνωστές και μεγάλες σχετικά πανεπιστημιακές πόλεις της Ελλάδος είναι η Πανεπιστημιούπολη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, η Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου στον Δήμο Ζωγράφου της Αθήνας, η παρακείμενη Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, η Πανεπιστημιούπολη του Πανεπιστημίου Πατρών, η πανεπιστημιούπολη Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στα Κιμμέρια Ξάνθης,

η πανεπιστημιούπολη του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο, καθώς και η πόλη των Χανίων Κρήτης όπου βρίσκονται Πολυτεχνικές σχολές. Επίσης, σημαντικές πανεπιστημιακές και πολυτεχνικές σχολές βρίσκονται και στις πόλεις της Λάρισας, του Βόλου και των Ιωαννίνων.

E: Ποιό είναι το πολιτικό σύστημα της χώρας;

A: Το πολιτικό σύστημα της Ελλάδας είναι Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, με τον Πρωθυπουργό ως αρχηγό της κυβέρνησης και πολυκομματικό σύστημα. Η νομοθετική εξουσία ανήκει στη Βουλή των Ελλήνων. Από τις Ελληνικές βουλευτικές εκλογές 1974 μέχρι τις εκλογές του 2012, οπότε και αποδυναμώθηκε ουσιαστικά ο δικομματισμός, κυριαρχούσαν δύο πολιτικά κόμματα. Η δικαστική εξουσία είναι ανεξάρτητη της εκτελεστικής και της νομοθετικής.

Το Σύνταγμα του 1975 περιλαμβάνει εκτενείς πολιτικές ελευθερίες και ορίζει ως αρχηγό κράτους τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας που εκλέγεται από τη Βουλή. Η δομή της ελληνικής κυβέρνησης είναι παρόμοια με αυτή πολλών δυτικών δημοκρατιών, και περιγράφεται ως συμβιβασμός μεταξύ του γαλλικού και του γερμανικού μοντέλου. Ο Πρωθυπουργός και το Υπουργικό Συμβούλιο διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην πολιτική διαδικασία, ενώ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει κυρίως τελετουργικό ρόλο, με κάποιες (περιορισμένες) νομοθετικές και εκτελεστικές εξουσίες. Η ψήφος στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική, αν και στην πράξη η παράλειψη της ψήφου δεν τιμωρείται.

E: Ποιές είναι οι κύριες βιομηχανίες/ πηγές οικονομικού πλούτου στην Ελλάδα;

A: Οι κύριοι μεγάλοι κλάδοι της Ελληνικής οικονομίας είναι ο τουρισμός, η ναυτιλία, η βιομηχανική παραγωγή τροφίμων και ποτών, η επεξεργασία καπνού, η υφαντουργία, τα προϊόντα μετάλλου, η μεταλλευτική και οι μονάδες διύλισης πετρελαίου.

E: Ποιό είναι το ελάχιστο βιοτικό επίπεδο?

A: Ο βασικός μισθός της Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας για νεοπροσλαμβανόμενο υπάλληλο άνω των 25 ετών, χωρίς προϋπηρεσία και χωρίς ειδικότητα, ανέρχεται στα 684 ευρώ μεικτά και αποτελεί πλέον τη βάση υπολογισμού για τον καθορισμό των ασφαλιστικών εισφορών για τους μισθωτούς πλήρους απασχόλησης.

Για πληροφορίες σχετικά με επιδόματα ανεργίας και κοινωνικές υπηρεσίες για ανέργους, ανατρέξτε στην ιστοσελίδα του [ΟΑΕΑ](http://www.oaee.gr) (Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού), καθώς και στην Ε: Πως μπορεί ένας μετανάστης έχει πρόσβαση στην κοινωνική πρόνοια του κράτους;

Οδηγίες / Καλώς ορίσατε στην Ελλάδα

Συνθήκες διαβίωσης προσφύγων κατά την υποδοχή των αιτούντων άσυλο

Ε: Ποιά είναι τα δικαιώματα, ευθύνες και υποχρεώσεις των πολιτών/προσφύγων/μεταναστών στην Ελλάδα?

Δικαιώματα αιτούντων διεθνή προστασία

Ως αιτών διεθνή προστασία στην Ελλάδα:

- Απαγορεύεται να απελαθείτε μέχρι να ολοκληρωθεί η εξέταση της αίτησής σας.
- Μπορείτε να κυκλοφορείτε ελεύθερα στην χώρα, εκτός εάν στο δελτίο που έχετε πάρει ορίζεται συγκεκριμένο τμήμα της χώρας στο οποίο επιτρέπεται να κυκλοφορείτε.
- Αν δεν έχετε στέγη μπορείτε να ζητήσετε να στεγαστείτε σε Κέντρο Φιλοξενίας ή άλλο χώρο. Το αίτημά σας θα γίνει δεκτό, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις.
- Έχετε δικαίωμα να εργαστείτε υπό τις προϋποθέσεις που θέτει η ελληνική νομοθεσία.
- Έχετε τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, ως εργαζόμενος, όπως οι Έλληνες πολίτες.
- Έχετε δωρεάν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, εφόσον είστε ανασφάλιστος και άπορος.
- Τα παιδιά σας έχουν πρόσβαση – και εσείς εάν είστε ανήλικος – στη δωρεάν δημόσια εκπαίδευση.
- Έχετε πρόσβαση σε επαγγελματική κατάρτιση.
- Αν είστε άτομο με αναπηρία 67% και άνω, έχετε δικαίωμα να λάβετε επίδομα αναπηρίας, εφόσον δεν είναι δυνατή η διαμονή σας σε Κέντρο Φιλοξενίας.
- Ως αιτών διεθνή προστασία δεν μπορείτε να ταξιδέψετε εκτός Ελλάδας.
- Ως αιτών διεθνή προστασία δεν μπορείτε να φέρετε στην Ελλάδα την οικογένειά σας από τη χώρα καταγωγής σας.

Υποχρεώσεις αιτούντων διεθνή προστασία

Ως αιτών διεθνή προστασία στην Ελλάδα, έχετε υποχρέωση:

- Να παραμείνετε στην Ελλάδα μέχρι να ολοκληρωθεί η εξέταση της αίτησής σας.
- Να συνεργάζεστε με τις ελληνικές αρχές για κάθε θέμα σχετικό με την αίτησή σας και την εξακρίβωση των στοιχείων της ταυτότητάς σας.
- Να πηγαίνετε ο ίδιος στην Υπηρεσία Ασύλου για να ανανεώσετε το δελτίο σας πριν τη λήξη του και το αργότερο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη ισχύος του.
- Να ενημερώνετε την Υπηρεσία Ασύλου αμέσως για τη διεύθυνση κατοικίας σας και για τα στοιχεία επικοινωνίας σας, καθώς και για κάθε αλλαγή τους. Η Υπηρεσία Ασύλου θα στέλνει στη διεύθυνση που δηλώνετε έγγραφα που έχουν σχέση με την αίτησή σας.
- Να τηρείτε τις προθεσμίες που σας ορίζουν στα διάφορα στάδια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησής σας.

- Να αποκαλύπτετε την πραγματική σας οικονομική κατάσταση σε περίπτωση που απολαμβάνετε παροχές από το Κράτος.
- Να συμμορφώνεστε με τις υποχρεώσεις που σας τίθενται σε περίπτωση στέγασής σας σε Κέντρο Φιλοξενίας ή άλλο χώρο.

Όσοι λαμβάνουν καθεστώς διεθνούς προστασίας έχουν δικαίωμα παραμονής στη χώρα για τρία χρόνια. Έχουν πρόσβαση στην παιδεία, τις υπηρεσίες υγείας, την αγορά εργασίας και την κοινωνική ασφάλιση. Στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες οι αρμόδιες αρχές εκδίδουν ταξιδιωτικά έγγραφα εφόσον αυτοί αδυνατούν να εξασφαλίσουν εθνικό διαβατήριο, εκτός αν συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Για περισσότερες πληροφορίες: <http://asylo.gov.gr/?pageid=1299>

E: Τι οικονομική στήριξη διατίθεται για τους πρόσφυγες και μετανάστες;

A: Εν μέσω της προσφυγικής κρίσης έχουν σχεδιαστεί πολλά χρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ε.Ε, καθώς και πολλές ιδιωτικές πρωτοβουλίες που βελτιώνουν την καθημερινότητα των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το πρόγραμμα ESTIA, που παρέχει μισθωμένα διαμερίσματα, καθώς και χρήματα. Στο πλαίσιο του προγράμματος Στήριξης Έκτακτης Ανάγκης για την Ένταξη και τη Στέγαση – ESTIA, με την χρηματοδότηση της Πολιτικής Προστασίας και Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η οικονομική υποστήριξη μέσω προπληρωμένων καρτών ενισχύει το αίσθημα αξιοπρέπειας και ενδυναμώνει τους πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο δίνοντάς τους τη δυνατότητα να επιλέξουν πώς θα καλύψουν τις καθημερινές τους ανάγκες. Παράλληλα ενισχύεται άμεσα η τοπική αγορά προϊόντων και υπηρεσιών.

http://estia.unhcr.gr/el/home_page/

E: Πού μπορούν να μείνουν οι πρόσφυγες αιτούντες άσυλο;

A: Αν δεν έχουν στέγη μπορούν να ζητήσουν να στεγαστούν σε Κέντρο Φιλοξενίας ή σε κάποιο άλλο χώρο. Το αίτημά τους θα γίνει δεκτό, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις. Επίσης, η Ελλάδα και η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες δεσμεύτηκαν απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την υλοποίηση προγράμματος παροχής 20.000 θέσεων υποδοχής και προσωρινής στέγασης στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα αφορά αιτούντες άσυλο (Asylum seekers) και υποψήφιους για μετεγκατάσταση από τη χώρα (Relocation scheme). Στο πλαίσιο αυτό, ο Δήμος Αθηναίων μέσω της Εταιρείας Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής, υλοποιεί ένα έργο για τις ανωτέρω ομάδες υπό τη μορφή ενοικιαζόμενης στέγης. Ο δήμος Αθηναίων αναλαμβάνει την κάλυψη 1.200 θέσεων υποδοχής μισθώνοντας 200 διαμερίσματα για το 2016.

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες συνεργάζεται με την ελληνική Κυβέρνηση, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις για την παροχή στέγασης σε διαμερίσματα και τη στήριξη μέσω προπληρωμένων καρτών των προσφύγων και αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα, στο πλαίσιο του προγράμματος Στήριξης

Έκτακτης Ανάγκης για την Ένταξη και τη Στέγαση – ESTIA, με την χρηματοδότηση της Πολιτικής Προστασίας και Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η στέγαση σε διαμερίσματα βελτιώνει την καθημερινότητα των προσφύγων και αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα, διευκολύνοντας την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες, συμπεριλαμβανόμενης και της εκπαίδευσης. Με αυτό τον τρόπο σταδιακά υποστηρίζεται η ένταξη αυτών που θα παραμείνουν στη χώρα. Η τοπική κοινωνία εμπλουτίζεται με τη συνύπαρξη με τα νέα μέλη της ενώ η τοπική οικονομία ενισχύεται με την ενοικίαση των διαμερισμάτων.

Η οικονομική υποστήριξη μέσω προπληρωμένων καρτών ενισχύει το αίσθημα αξιοπρέπειας και ενδυναμώνει τους πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο δίνοντάς τους τη δυνατότητα να επιλέξουν πώς θα καλύψουν τις καθημερινές τους ανάγκες.

Για περισσότερες πληροφορίες

<http://asylo.gov.gr/>

http://estia.unhcr.gr/el/home_page/

E: Ποιά είναι η νομική κατάσταση και κανονισμοί που αφορούν τις σπουδές/εργασία πριν και μετά την αναγνώριση ή απόρριψη αίτησης ασύλου;

A: Υπάρχει το Common European Asylum System (CEAS). Σύμφωνα με τη Σύμβαση του Δουβλίνου το 2013, οι χώρες που έχουν προσχωρήσει στη Σύμβαση του Δουβλίνου υποχρεούνται να δεχθούν ότι οι αιτούντες άσυλο πρέπει να υποβάλουν αίτηση ασύλου στην πρώτη χώρα της ΕΕ στην οποία φθάνουν.

Για τους μετανάστες στους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής, η κινητικότητα εντός της Ευρώπης περιλαμβάνει το δικαίωμα εισόδου στην τρίτοβάθμια εκπαίδευση σε άλλη χώρα της ΕΕ. Ανεξάρτητα από τις άλλες προϋποθέσεις εισόδου, στους αιτούντες δεν επιτρέπεται να απαγορευθεί η πρόσβαση σε κατάρτιση ή εκπαίδευση σε άλλη χώρα της ΕΕ λόγω της ιθαγένειας.

Δυναμικές είναι οι συνέπειες της επαγγελματικής κατάρτισης. Επιτρέπει στους αιτούντες άσυλο να συναναστρέφονται με τους πολίτες της χώρας υποδοχής σε ισότιμους όρους και όχι ως αποδέκτες υπηρεσιών και διευκολύνει την πρόσβασή τους στην απασχόληση στην περίπτωση χορήγησης άδειας διαμονής. Επωφελείς είναι οι συνέπειες της επαγγελματικής κατάρτισης και για τους επαναπατριζόμενους απορριφθέντες αιτούντες άσυλο καθώς μπορεί να τους παρέχει νέες ευκαιρίες απασχόλησης στη χώρα καταγωγής τους.

E: Πως μπορεί ένας μετανάστης να έχει πρόσβαση στην κοινωνική πρόνοια του κράτους;

A: Για τους μετανάστες που διαθέτουν νομιμοποιητικά έγγραφα προβλέπεται η δωρεάν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, εφόσον είναι ανασφάλιστοι ή άποροι. Σε ό,τι αφορά τους μετανάστες χωρίς έγγραφα, η πραγματικότητα είναι ότι δεν έχουν

δικαίωμα πρόσβασης στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, αλλά και για την πρόσβαση στη νοσοκομειακή περίθαλψη κι εκεί υπάρχουν ιδιαίτερα αυστηροί περιορισμοί.

E: Πως μπορεί ένας μετανάστης να μάθει την τοπική γλώσσα;

A: Μερικές χώρες και δήμοι παρέχουν μαθήματα ελληνικής γλώσσας ή ξένων γλωσσών σε μετανάστες ή σε πρόσφυγες αιτούντες άσυλο. Τα μαθήματα παρέχονται από δημόσιους, αλλά και από ιδιωτικούς φορείς και οργανισμούς.

Ένα παράδειγμα καλής πρακτικής αποτελεί το πρόγραμμα «Οδυσσέας», που αφορά στην εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό, είναι ένα δωρεάν πρόγραμμα που πραγματοποιείται σε όλους τους νομούς της χώρας και στο οποίο μπορούν να συμμετάσχουν πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών, ανεξαρτήτως καταγωγής. Οι μοναδικές προϋποθέσεις για τη συμμετοχή τους είναι να διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και να είναι άνω των 16 ετών. Σκοπός του προγράμματος είναι η απόκτηση της γλωσσικής δεξιότητας και των πρακτικών κοινωνικών και διαπολιτισμικών ικανοτήτων που απαιτούνται για την κοινωνική ένταξη των συμμετεχόντων και των οικογενειών τους και να εξυπηρετούνται με επάρκεια στην καθημερινότητά τους.

E: Πως μπορούν οι μετανάστες να βρουν κατάλυμα;

A: Με την προϋπόθεση ότι ο μετανάστης διαθέτει χαρτιά παραμονής στη χώρα, μπορεί να βρεί κατάλυμα όπως ο κάθε Έλληνας πολίτης, αναζητώντας μόνος του.

Το Σχολικό και Εκπαιδευτικό Σύστημα

E: Πως λειτουργεί το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας αυτής;

A: Η εκπαίδευση στην Ελλάδα χωρίζεται κυρίως σε τρία επίπεδα, ονομασμένα πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, με ένα επιπρόσθετο μεταδευτεροβάθμιο επίπεδο στο οποίο παρέχεται επαγγελματική εκπαίδευση. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση χωρίζεται στο νηπιαγωγείο, το οποίο διαρκεί ένα με δύο χρόνια, και στο δημοτικό σχολείο, το οποίο εκτείνεται σε έξι χρόνια (ηλικίες 6 ως 12 ετών). Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση αποτελείται από δύο βαθμίδες. Πρώτα είναι το Γυμνάσιο, ένα υποχρεωτικό σχολείο διάρκειας τριών ετών, μετά από το οποίο οι μαθητές μπορούν παρακολουθήσουν είτε το Λύκειο είτε επαγγελματική εκπαίδευση. Η ανώτερη τριτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται από τα Πανεπιστήμια και Πολυτεχνεία, τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ, 1983 ως σήμερα) και τις Ακαδημίες, οι οποίες κυρίως καλύπτουν τον στρατό και τον κλήρο. Τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών τυπικά κρατούν για τέσσερα χρόνια (πέντε στα πολυτεχνεία και σε κάποιες τεχνικές ή καλλιτεχνικές σχολές, έξι στις ιατρικές σχολές), ενώ τα μεταπτυχιακά διαρκούν από ένα ως δύο χρόνια, και τα διδακτορικά από τρία ως έξι χρόνια.

E: Ποιό είναι το εθνικό σύστημα αξιολόγησης σε αυτήν την χώρα;

A: Όλες οι σχολές, ανεξαρτήτως επιπέδου, επιβλέπονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το Υπουργείο ασκεί συγκεντρωτικό έλεγχο στις κρατικές σχολές, με την διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών, τον διορισμό του προσωπικού και τον έλεγχο της χρηματοδότησης. Οι ιδιωτικές σχολές επίσης εμπίπτουν στον έλεγχο του Υπουργείου, το οποίο ασκεί εποπτικό έλεγχο σε αυτές. Σε τοπικό επίπεδο, ο εποπτικός ρόλος του Υπουργείου ασκείται διαμέσου των Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι οποίες λειτουργούν σε κάθε νομό. Τα τριτοβάθμια ιδρύματα είναι ονομαστικά αυτόνομα, αλλά το Υπουργείο είναι υπεύθυνο για την χρηματοδότησή τους, και την κατανομή των μαθητών στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Η Ελληνική κυβέρνηση αναγνωρίζει μόνο τα πτυχιακά προγράμματα που προσφέρονται από τα κρατικά πανεπιστήμια. Υπάρχουν αρκετά ιδιωτικά πανεπιστήμια και κολέγια που προσφέρουν πτυχιακά προγράμματα που επικυρώνονται και επιβλέπονται από Αμερικανικά, Βρετανικά και άλλα Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Η Ελληνική κυβέρνηση πιέζεται να αναγνωρίσει αυτά τα υπερπόντια προγράμματα.

E: Υπάρχει κάποια στήριξη προς τους μετανάστες που θέλουν να επιδιώξουν ανώτερη εκπαίδευση εντός της χώρας αυτής;

A: Γύρω από την εκπαίδευση των μεταναστών και των προσφύγων κινείται και το πρόγραμμα [S.U.C.R.E.](#), το οποίο έχει εγκριθεί και χρηματοδοτείται από την Ελληνική Εθνική Μονάδα (IKY) μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με συντονιστή το Αριστοτέλειο

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν επίσης: το Πανεπιστήμιο της Κολωνίας (Universität zu Köln), το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ (Vrije Universiteit Amsterdam) καθώς και το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (Greek Council for Refugees). Πρόκειται για μια διετή Στρατηγική Σύμπραξη (Strategic Partnership) στη Βασική Δράση 2 (KA2) της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το S.U.C.R.E. επικεντρώνεται στις διαδικασίες της γλωσσικής προετοιμασίας και του ελέγχου γνώσεων που απαιτούνται για την ορθή ένταξη των προσφύγων/μεταναστών στην Ανώτατη Εκπαίδευση τόσο των φοιτητών όσο και των καθηγητών, καθώς και στην υποστήριξη των ακαδημαϊκών τους αναγκών μετά την ένταξή τους. Επιπροσθέτως εστιάζει στην ψυχοκοινωνική ένταξη/υποστήριξη των προσφύγων/μεταναστών, όπως επίσης και στην ορθή ενημέρωσή τους σε θέματα υγείας και δικαίου κατά την είσοδό τους ή/και παραμονή τους στις ευρωπαϊκές χώρες υποδοχής. Το Πρόγραμμα έχει στόχο τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού που θα προετοιμάσει και θα χρησιμοποιηθεί κατάλληλα από εκπαιδευτές και ανώτατα ιδρύματα για τους παραπάνω σκοπούς.

Πρώτης προτεραιότητας ζήτημα αποτελεί η διαμόρφωση ενός συστήματος και διαδικασιών πιστοποίησης για την είσοδο και την εξέλιξη των προσφυγόπουλων στις διάφορες βαθμίδες τόσο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης όσο και της μη υποχρεωτικής εκπαίδευσης (λύκειο και διάφορες μορφές τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης). Διαδικασίες πιστοποίησης απαιτούνται τόσο για τα παιδιά που έχουν φοιτήσει σε ΔΥΕΠ όσο και για όσα δεν έχουν φοιτήσει σ' αυτές και, βέβαια, για την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η διαμόρφωση ενός συστήματος και διαδικασιών πιστοποίησης του απολυτηρίου γυμνασίου και του απολυτηρίου λυκείου. Να διερευνηθεί η δυνατότητα πιστοποίησης τεχνικών και επαγγελματικών γνώσεων από τον ΕΟΠΠΕΠ σε συνεργασία με τα επιμελητήρια και το CEDEFOP.

E: Με ποιό τρόπο γίνεται η αναγνώριση των ικανοτήτων; Πως διαχειρίζονται τα έγγραφα επιβεβαίωσης προηγούμενης εκπαίδευσης στην χώρα αυτή;

A: Μια αίτηση πρόσβασης στο εκπαιδευτικό σύστημα της επιλογής του ενδιαφερόμενου περιλαμβάνει επίσημα έγγραφα για τα εγκεκριμένα κριτήρια προσχώρησης. Όσον αφορά τους πρόσφυγες αιτούντες ή άλλους νεοεισερχόμενους στην χώρα, υπάρχει πιθανότητα να μην έχουν καταφέρει να ολοκληρώσουν την αίτηση τους. Τα επίσημα έγγραφα αποτελούν σημαντικό μέρος της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων.

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η παροχή αυτών των εγγράφων, θα πρέπει να οργανωθεί εναλλακτική πορεία για την αξιολόγηση του επιπέδου των προσόντων.

Σε γενικές γραμμές αυτό που ισχύει είναι ότι οι αλλοδαποί απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του εξωτερικού μπορούν να εισαχθούν στα ελληνικά πανεπιστήμια (Τριτοβάθμια Εκπαίδευση) με βάση τον βαθμό του απολυτηρίου της χώρας τους. Η εισαγωγή τους, βέβαια, εξαρτάται από τον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων των ελληνικών πανεπιστημίων για φοιτητές εξωτερικού και την πιστοποίηση για τη γνώση

της ελληνικής γλώσσας μέσω ειδικών εξετάσεων που διοργανώνονται από τα Πανεπιστήμια Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Οι πολίτες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαλλάσσονται από οικονομικές υποχρεώσεις για σπουδές στα δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα, χρειάζεται όμως να ανταποκριθούν σε συγκεκριμένες οικονομικές υποχρεώσεις εάν επιθυμούν να σπουδάσουν σε κάποιο από τα ελληνικά πανεπιστήμια. Οι απόφοιτοι σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε κατατακτήριες εξετάσεις για να εισαχθούν σε άλλα Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων (ΕΠΕΠ) αποτελεί ένα κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς, το οποίο συνδέει τα συστήματα επαγγελματικών προσόντων των χωρών, λειτουργώντας ως μηχανισμός μετατροπής για την ευκολότερη ανάγνωση και κατανόηση των επαγγελματικών προσόντων σε διαφορετικές χώρες και συστήματα στην Ευρώπη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2009α). Το ΕΠΕΠ αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για όλους όσους επιδιώκουν την απόκτηση ανώτερης εκπαίδευσης τόσο για την αγορά εργασίας όσο και για την αξιοποίησή της εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Πρωταρχικός του στόχος είναι να υποδείξει το επίπεδο των προσόντων και του αναμενόμενου απότελέσματος του εκπαιδευτικού συστήματος, προκειμένου να καταστούν σαφής οι διαφορετικές διαδρομές που μπορούν να ακολουθήσουν εντός αυτού καθώς και συμβάλει στην συμφωνία μεταξύ των εθνικών και διεθνών συστημάτων αξιολόγησης.

Οκτώ Επίπεδα

Το ΕΠΕΠ είναι μια συστηματική και σαφώς καθορισμένη περιγραφή των προσόντων εντός του εκπαιδευτικού συστήματος. Για κάθε διαφορετικό επίπεδο υπάρχει σχετική περιγραφή που περιέχει τις πιο σημαντικές πτυχές του, γύρο από τις έννοιες της εκπαίδευσης, των ικανοτήτων και των συνολικών χαρακτηριστικών του μαθησιακού επιπέδου.

Ο ΔΟΑΤΑΠ είναι ο αρμόδιος Ελληνικός Οργανισμός για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών από πανεπιστήμια του εξωτερικού, τόσο για προπτυχιακές όσο και για μεταπτυχιακές σπουδές. Ο Οργανισμός ιδρύθηκε με το Ν.3328/01-04-2005 (Α' 80) ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), εδρεύει στην Αθήνα, ενώ διατηρεί παράρτημα στη Θεσσαλονίκη και εποπτεύεται από το υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Στόχος του οργανισμού είναι «η δίκαιη αντιμετώπιση της αναγνώρισης των τίτλων στη χώρα υποδοχής η οποία δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους πολίτες να ωφεληθούν από την ποικιλομορφία και την επαφή με διαφορετικά πολιτισμικά και εκπαιδευτικά συστήματα και να διευρύνουν τους ορίζοντες της επιστημονικής γνώσης και της επαγγελματικής τους κατάρτισης και αποκατάστασης». <http://www.doatap.gr/gr/index.php>

Ε: Ποιές υπηρεσίες υποστήριξης και/ συμβουλευτικής παροχής είναι διαθέσιμες;

A: Ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, εποπτευόμενο από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με έδρα την Αθήνα. Αποτελεί το διάδοχο φορέα της συγχώνευσης του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων (Ε.Ο.Π.Π.), του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Δομών Διά Βίου Μάθησης (Ε.Κ.Ε.Π.Ι.Σ.) και του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.). Ο.Ο. Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. είναι επιτελικός φορέας διοίκησης του Εθνικού Δικτύου Διά Βίου Μάθησης. Αναπτύσσει και εφαρμόζει ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα πιστοποίησης της μη-τυπικής εκπαίδευσης (αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων) και παρέχει την επιστημονική υποστήριξη των υπηρεσιών του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Συμβουλευτικής στη χώρα μας.

<http://www.eoppep.gr/index.php/el/>

Συστήματα μεταφοράς, υγείας και εργασίας

E: Ποιο είναι το σύστημα δημόσιων συγκοινωνιών στην Ελλάδα; Πώς μπορεί κανείς να ταξιδέψει;

A: Στην Ελλάδα, το σύστημα Μέσων Μαζικής Μεταφοράς αποτελείται από δίκτυα μετρό, λεωφορείων, τραμ, τρένων και ΚΤΕΛ.

Η αστική μετακίνηση των πολιτών πραγματοποιείται κυρίως μέσω των λεωφορείων, τρόλεϊ, τραμ και μετρό (δίκτυο μετρό διαθέτει μόνο η Αθήνα). Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το σύστημα δημόσιων αστικών συγκοινωνιών στην Αθήνα και τη Θεσσαλονική επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του [ΟΑΣΑ](#) και του [ΟΑΣΘ](#) αντίστοιχα.

Για τη μετακίνηση των πολιτών υπάρχει, ακόμα, εθνικό δίκτυο τρένου, ΟΣΕ - [εδώ](#) – καθώς και τοπικά ΚΤΕΛ. Συγκεκριμένα για το ΚΤΕΛ του νομού Αττικής μπορείτε να επισκεφθείτε την εξής ιστοσελίδα [εδώ](#).

E: Πώς λειτουργεί το σύστημα υγείας; Τι δικαιώματα έχουν οι μετανάστες και πώς μπορούν να εγγραφούν στο σύστημα υγείας της Ελλάδας;

A: Το σύστημα υγείας διαφέρει από χώρα σε χώρα. Οι μονάδες υγείας εντός Ελλάδας χωρίζονται σε Κέντρα Υγείας, με σκοπό την πρόληψη, θεραπεία και αποκατάσταση, και σε Νοσοκομεία (δευτεροβάθμια/ τριτοβάθμια φροντίδα), με σκοπό την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη. Για τους ασφαλισμένους σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης προβλέπεται η παροχή δημόσιων υπηρεσιών υγείας από τους κλάδους υγείας των ταμείων τους ή από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας ([ΕΟΠΥΥ](#)). Πρέπει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα διαθέτει και ιδιωτικές κλινικές για την περίθαλψη των πολιτών της.

Πιο συγκεκριμένα, όμως, για τους μετανάστες των Hotspots και των ΚΥ, τους πρόσφυγες και για τους αιτούντες ασύλου, το Ελληνικό Υπουργείο Υγείας, μέσα από την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση από τη δράση [AMIF](#) για το ειδικό πρόγραμμα “PHILOS”, έχει αναλάβει τη συνολική ευθύνη της υγειονομικής τους φροντίδας. Όσον αφορά τα ΠΡΟΚΕΚΑ, η φροντίδα παρέχεται στις δομές ανοικτής φιλοξενίας στην ηπειρωτική χώρα και στα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου, καθώς και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ή νοσηλεία που παρέχεται μέσω των δομών του [ΕΣΥ](#) (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, ΠΕΔΥ) και του [ΕΚΑΒ](#).

Για μια πιο αναλυτική επισκόπηση του υγειονομικού συστήματος στην Ελλάδα, καθώς και για τους τρόπους πρόσβασής σας σε αυτό, παρακαλώ επισκευτείτε τις ιστοσελίδες του [Υπουργείου Υγείας](#), του [ΚΕΕΛΠΝΟ](#), του προγράμματος “PHILOS” και της [Ελληνικής Δημοκρατίας](#) καθώς και επικοινωνήστε με τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Υγείας.

E: Πώς μπορώ να βρω δουλειά στην Ελλάδα;

A: Υπάρχουν αρκετοί τρόποι και μέσα για την εύρεση εργασίας. Για παράδειγμα η Υπηρεσία Δημόσιας Απασχόλησης τυπικά απαιτεί την εγγραφή του ατόμου ως αιτούντος εργασίας. Η εύρεση εργασίας ακόμα μπορεί να προκύψει και από τη δικτύωση μέσα από φίλους και γείτονες εντός της τοπικής κοινότητας και αντίστιχων ιστοσελίδων. Εκτός αυτού, η προσωπική πρωτοβουλία – με μια απλή τηλεφωνική κλήση ή η επίσκεψη σε μια επιχείρηση, θεωρείται συχνά μια συνηθισμένη πράκτικη.

Ως τοπικό γραφείο απασχόλησης έχουμε τον **Οργανισμό Απασχολήσεω Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)**. Οι κυριότεροι στόχοι του είναι να προωθήσει την απασχόληση και την ασφάλιση των ανέργων. Σε τοπικό επίπεδο, οι υπηρεσίες απασχόλησης και ασφάλισης παρέχονται από τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης. Κατά τον τρόπο αυτό οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να επικοινωνήσουν με τον οργανισμό για την εξευρεση εργασιακής απασχόλησης.

Σύνδεσμοι που χρησιμοποιήθηκαν για αυτές τις οδηγίες

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Σχετικά με την αναζήτηση ασύλου

https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/asylum_en

Προτάσεις για γεγονότα και στοιχεία συγκεκριμένων χωρών ως γενική εισαγωγή στη χώρα.

<http://denmark.dk/en/quick-facts/facts/>

<https://www.german-way.com/history-and-culture/germany/germany-facts-and-figures/>

<https://www.holland.com/global/tourism/information/facts-and-figures.htm>

<http://www.austria.org/overview/>

<https://www.factretriever.com/hungary-facts>

<https://www.thinkslovenia.com/info-activities/slovenia-facts-figures>

<https://www.virke.no/en/about-virke/international-trade/facts--figures-norway/>

<https://borgenproject.org/facts-and-figures-about-greece/>

<http://www.statistics.gr/el/home>

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=858>

https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration_en

<https://uvm.dk/uddannelsessystemet/den-danske-kvalifikationsramme>

https://www.nyidanmark.dk/da-dk/Ophold/asyl/asylansoegernes_vilkaar/kontante_ydelser.htm

Wikipedia: σχετικά με το γενικό σύστημα NQF

https://en.wikipedia.org/wiki/National_Qualifications_Framework

Οδηγίες / Καλώς ορίσατε στην Ελλάδα

Το παρόν έγγραφο αποτελεί μια προσαρμογή του πρωτότυπου αγγλικού αρχείου. Αναφορές:

Husted, B., Royo, C. on behalf of the VINCE consortium (Ed.) (2018): *Guidelines - Welcome to this Country*. Brussels: eucen. Licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](#).

Αυτό το εργασία χορηγείται με άδεια [Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές](#).